

**Zápisnica z 97. zasadnutia Slovenskej rektorskej konferencie
konaného dňa 23. februára 2021 v Bratislave**

Prítomní prezenčne:

- doc. Samuel Abrahám, PhD.
- prof. PaedDr. René Bílik, CSc.
- prof. Ing. Roman Boča, DrSc.
- prof. Ing. Ferdinand Daňo, PhD.
- doc. Ing. Jaroslav Demko, CSc.
- prof. Ing. Miroslav Fikar, DrSc.
- doc. Ing. Jozef Habánik, PhD.
- doc. Ing. Klaudia Halászová, PhD.
- Dr. h. c. prof. Ing. Edita Hekelová, PhD
- doc. Mária Heinzová, ArtD.
- prof. Ing. Jozef Jandačka, PhD.
- Dr. habil. PaedDr. György Juhász, PhD.
- Dr. h. c. prof. h. c. prof. Ing. Stanislav Kmet', DrSc.
- doc. Mgr. Bohunka Koklesová, PhD.
- Dr. h. c. prof. PhDr. Peter Kónya, PhD.
- Dr. h. c. prof. Ing. Rudolf Kropil, PhD.
- Dr. h. c. prof. JUDr. Lucia Kurilovská, PhD.
- prof. PaedDr. Tomáš Lengyelfalussy, PhD.
- Dr. h. c. mult. prof. MVDr. Jana Mojžišová, PhD.
- prof. MgA. Ing. Michal Murin, ArtD.
- prof. RNDr. Pavol Sovák, CSc.
- prof. JUDr. Marek Števček, PhD.

Prítomní dištančne (platforma ZOOM)

- Dr. h. c. prof. Ing. Viera Cibáková, CSc.
- doc. Ing. Vladimír Hiadlovský, PhD.
- prof. PhDr. Egon Krák, ArtD.
- doc. Ing. Jozef Puttera, CSc.
- Dr. h. c. doc. PaedDr. Marek Storoška, PhD.
- Dr. h. c. prof. Ing. Juraj Stern, PhD.
- prof. MUDr. Peter Šimko, CSc.
- prof. RNDr. Libor Vozár, CSc.

Neprítomný:

- Dr. h. c. prof. MUDr. Juraj Benca, PhD., MPH

Hostia:

- Mgr. Branislav Gröhling
- doc. RNDr. Jarmila Kmeťová, PhD.
- MUDr. RNDr. Ľudovít Paulis, PhD., MPH.
- doc. RNDr. Martin Putala, PhD.
- Mgr. Katarína Rentková, PhD.
- Bc. Filip Šuran

Rokovanie Slovenskej rektorskej konferencie („SRK“) viedol prezident SRK Dr. h. c. prof. Ing. Rudolf Kropil, PhD. („prezident SRK“). Na úvod zasadnutia objasnil dôvody konania 97. zasadnutia SRK kombinovanou formou. Okrem členov SRK prítomných osobne bola zabezpečená účasť dištančne na platforme ZOOM aj pre členov SRK, ktorí sa z vážnych dôvodov nemohli zúčastniť osobne. Zasadnutie bolo ohlásené na Regionálnom úrade verejného zdravotníctva SR Bratislava hl. m., podľa vyhlášky Úradu verejného zdravotníctva SR č. 45/2021 (§ 4 ods. 2 písm. a) organizátor zabezpečil, aby v miestnosti boli len tí účastníci, ktorí v dobe začiatku disponujú negatívnym výsledkom antigénového testu na ochorenie COVID-19 nie starším ako 12 hodín.

Prezident SRK privítal hostí z Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR („MŠVVaŠ SR“). Mgr. Branislava Gröhlinga, ministra školstva, vedy, výskumu a športu SR („minister“) a MUDr. RNDr. Ľudovíta Paulisa, PhD. MPH., štátneho tajomníka („štátny tajomník“). Ďalej privítal akademických partnerov doc. RNDr. Martina Putalu, PhD., predsedu Rady vysokých škôl („RVŠ“), Bc. Filipa Šurana, predsedu Študentskej rady vysokých škôl („ŠRVŠ“), doc. RNDr. Jarmilu Kmeťovú, PhD., predsedníčku Klubu dekanov vysokých škôl SR („Klub dekanov“) a Mgr. Katarínu Rentkovú, PhD., predsedníčku Asociácie doktorandov Slovenska („ADS“).

Na začiatku zasadnutia prezident SRK vyzval prítomných vzdať hold minútou ticha zosnulému bývalému predsedovi Výboru Národnej rady SR pre vzdelávanie, vedu, mládež a šport a v súčasnom volebnom období jeho podpredsedovi Ing. Ľubomírovi Petrákovi, CSc.

Prezident SRK informoval o procedurálnych bodoch. Podľa webového sídla MŠVVaŠ SR a informácií poskytnutých členmi má SRK k 23. februáru 2021 spolu 20 členov z verejných, 3 členov zo štátnych a 8 členov zo súkromných vysokých škôl, t. j. 31 členov. Na zasadnutí boli prítomní 18 rektori a rektorky verejných vysokých škôl prezenčne a 2 dištančne, rektorka štátnej vysokej školy bola prítomná prezenčne a 2 rektori dištančne, prítomní boli aj 3 rektori a rektorka súkromných vysokých škôl a 4 dištančne. Prezenčne boli prítomní 22 členovia a 8 boli prítomní dištančne. Na zasadnutí boli spolu prítomní 30 členovia SRK kombinovanou formou.

Pre potreby hlasovania podľa štatútu SRK platného od 6. 6. 2019 má každý rektor jeden hlas (čl. 4 ods. 2). SRK je schopná sa uznášať, ak je prítomná nadpolovičná väčšina všetkých členov SRK, okrem rokovania o poskytovaní finančných prostriedkov zo štátneho rozpočtu podľa čl. 4 ods. 4, ktorý je naviazaný na čl. 2 ods. 2 písm. c) (t. j. vyjadrenie k návrhu metodiky a k určeniu dotácie zo štátneho rozpočtu pre verejné vysoké školy), v prípade ktorého postačuje prítomnosť nadpolovičnej väčšiny rektorov verejných a štátnych vysokých škôl. V prípade hlasovania o odvolaní prezidenta/viceprezidenta musia byť prítomné aspoň 2/3 členov. SRK bola uznášaniaschopná počas celého zasadnutia. Uznesenie SRK je platné, ak sa zaň v hlasovaní vyjadrí kladne nadpolovičný počet prítomných členov SRK. V prípade hlasovania o návrhu metodiky a určeniu dotácie je uznesenie platné, ak sa kladne vyjadří nadpolovičný počet prítomných rektorov verejných a štátnych vysokých škôl. SRK sa na zasadnutiach štandardne uznáša aklamačne zdvihnutím ruky. O personálnych otázkach SRK hlasuje na zasadnutí tajne.

Prezident SRK navrhol ako členov návrhovej komisie pre 97. zasadnutie členov prezidia SRK Dr. h. c. prof. Ing. Rudolfa Kropila, PhD., prof. Ing. Ferdinanda Daňa, PhD., Dr. h. c. prof. JUDr. Luciu Kurilovskú, PhD., prof. RNDr. Ľubora Vozára, CSc., ďalej v abecednom poradí doc. Ing. Klaudiu Halászovú, PhD., doc. Máriu Heinzovú, ArtD., Dr. h. c. prof. h. c. prof. Ing. Stanislava Kmeťu, DrSc., prof. PaedDr. Tomáša Lengyelfalussyho, PhD. a prof. JUDr. Mareka Števčeka, PhD. Členovia SRK nepredložili žiaden ďalší návrh a prezident SRK dal hlasovať o zložení celej návrhovej komisie pre 97. zasadnutie SRK.

- Členovia návrhovej komisie pre 97. zasadnutia SRK boli schválení jednomyseľne.

Prezident SRK navrhol za overovateľov zápisnice z 97. zasadnutia SRK Dr. h. c. prof. h. c. prof. Ing. Stanislava Kmeťa, DrSc. a prof. MgA. Ing. Michala Murina, ArtD. Členovia SRK nepredložili žiaden ďalší návrh a prezident SRK dal hlasovať o návrhu na overovateľov pre 97. zasadnutie SRK.

- Overovatelia zápisnice z 97. zasadnutia SRK boli schválení jednomyseľne.

K bodu 1 – Schválenie programu zasadnutia

Prezident SRK predložil upravený návrh programu 97. zasadnutia SRK s tým, že bod 4 bude otvorený ako prvý a ďalšie v schválenom poradí.

Návrh programu:

1. *Schválenie návrhu programu zasadnutia*
2. *Informácia o zápisniciach a uzneseniach od 94. zasadnutia SRK (6. októbra 2020 v Banskej Bystrici)*
3. *Správa prezídia SRK od 94. zasadnutia SRK*
4. *Diskusia s ministrom školstva, vedy, výskumu a športu SR Branislavom Gröhlingom a ďalšími hosťami*
 - a. *Návrh novely zákona č. 131/2020 o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov*
 - b. *Výučba na vysokých školách s ohľadom na vývoj pandemickej situácie spôsobenej COVID-19 v letnom semestri 2020/21*
 - c. *Financovanie vysokého školstva v roku 2021*
5. *Rozličné*

Do diskusie k návrhu programu sa nikto neprihlásil. Nikto z prítomných nepredložil ani návrh na doplnenie programu. Prezident SRK dal hlasovať o návrhu programu.

- Návrh programu 97. zasadnutia SRK bol schválený jednomyseľne.

Schválený program 97. zasadnutia SRK

1. *Schválenie návrhu programu zasadnutia*
2. *Informácia o zápisniciach a uzneseniach od 94. zasadnutia SRK (6. októbra 2020 v Banskej Bystrici)*
3. *Správa prezídia SRK od 94. zasadnutia SRK*
4. *Diskusia s ministrom školstva, vedy, výskumu a športu SR Branislavom Gröhlingom a ďalšími hosťami*
 - a. *Návrh novely zákona č. 131/2020 o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov*
 - b. *Výučba na vysokých školách s ohľadom na vývoj pandemickej situácie spôsobenej COVID-19 v letnom semestri 2020/21*
 - c. *Financovanie vysokého školstva v roku 2021*
5. *Rozličné*

K bodu 4 – Diskusia s ministrom školstva, vedy, výskumu a športu SR Branislavom Gröhlingom a ďalšími hosťami

Prezident SRK odovzdal slovo ministrovi školstva, ktorý poďakoval za možnosť diskutovať s členmi SRK. Na rektorky a rektorov sa obrátil so žiadosťou o podporu návratu študentov posledných ročníkov do škôl pre letom 2021. Informoval o úsilí rozšíriť okruh osôb s výnimkou v uznesení vlády SR. Vyzval rektorov, aby mediálne podporili túto snahu a to buď osobne alebo prostredníctvom SRK v záujme zviditeľnenia požiadavky. Informoval, že MŠVVaŠ SR

poskytne vysokým školám aj antigénové testy a navýši im ad hoc finančné prostriedky na testovanie.

Ohľadne očkovania zamestnancov vysokých škôl minister informoval, že už vyriešili problém ich verifikácie. V súčasnosti sa usiluje rozšíriť očkovanie učiteľov aj na zamestnancov vysokých škôl, ktoré by prebiehalo v krajských mestách cez víkendy. Minister požiadal SRK, či je možné predložiť zoznam profesií, ktoré budú postupne testované a to do konca týždňa.

Prezident SRK ho informoval o konkrétnych krokoch SRK na podporu skorého návratu študentov do vysokých škôl. SRK intenzívne komunikuje s príslušnými orgánmi. Upozornil na potrebu návratu k prezenčnej výučbe najmä v prípade doktorandov a študentov končiacich ročníkov.

Minister školstva informoval o príprave Plánu obnovy, ktorý má v agende Ministerstvo financií SR („MF SR“). Podľa posledného návrhu by mali vysoké školy získať z Plánu obnovy 400 mil. €, ktoré však podmieňuje prijatím navrhovaných reforiem.

Minister školstva vyjadril pripravenosť konštruktívne diskutovať s SRK o návrhu novely vysokoškolského zákona, ktorý bol SRK zaslaný dňa 17. februára 2021 („návrh novely“) a požiadal štátneho tajomníka, aby návrh uviedol. Štátny tajomník informoval, že návrh novely je súčasťou balíka reforiem, ktoré ministerstvo finalizuje. V rámci zmien sa pripravuje reforma SAV a transformácia jej ústavov na verejné inštitúcie, novela zákona č. 172/2005 o organizácii štátnej podpory výskumu a vývoja, avizoval zmeny hodnotenia grantových projektov, zámer rozvoja vedecko-výskumnej infraštruktúry a ďalšie. Navrhované zmeny označil za najväčšiu reformu od roku 2002.

Prezident SRK sa poďakoval za úvodný vstup ministrovi a štátnemu tajomníkovi. Poďakoval sa za predloženie návrhu novely ešte pred začiatkom legislatívneho procesu a za ochotu diskutovať s členmi SRK. Pripomenul text stanoviska prezídia SRK z 29. januára 2021, ktoré neskôr prijala aj SRK na zasadnutí 4. februára 2021. Ponúkol odborné kapacity k vylepšeniu úpravy legislatívy. Zdôraznil, že pre SRK sú akademická sloboda a samospráva základné prvky vysokoškolského vzdelávania. Doplnil, že dohoda o predložení návrhu bola zo strany ministra korektne dodržaná, členovia SRK mali časový priestor na preštudovanie návrhu a vyzval členov SRK na diskusiu.

V diskusii vystúpili: prof. JUDr. Marek Števček, PhD., Mgr. Branislav Gröhling, MUDr. RNDr. Ľudovít Paulis, PhD., MPH., Dr. h. c. prof. Ing. Rudolf Kropil, PhD., prof. PaedDr. René Bílik, CSc., prof. Ing. Roman Boča, DrSc., prof. RNDr. Pavol Sovák, CSc., Dr. h. c. prof. h. c. prof. Ing. Stanislav Kmeť, DrSc., doc. Ing. Jozef Habánik, PhD., prof. Ing. Jozef Jandačka, PhD., doc. Samuel Abrahám, PhD., Dr. h. c. prof. Ing. Edita Hekelová, PhD., prof. Ing. Miroslav Fikar, DrSc., doc. Ing. Klaudia Halászová, PhD., prof. PaedDr. Tomáš Lengyelfalusy, PhD., doc. RNDr. Martin Putala, PhD., Bc. Filip Šuran, doc. RNDr. Jarmila Kmeťová, PhD. a Mgr. Katarína Rentková, PhD.

Rektor Marek Števček sa zaujímal o posledný návrh Plánu obnovy a o konkretizáciu informácie o vyčlenených prostriedkoch pre vysoké školy. Podľa informácií, ktoré má k dispozícii akademická obec sa v návrhu plánu špecifikuje pre vysoké školy len 200 mil. €. Minister školstva informoval, že navýšenie je rozpísané v iných komponentoch ako napr. budovanie materských škôl, obnova internátov, digitalizácia a pod. Celý balík vyčlenený na vysoké školy má byť teda vyšší. Doplnil, že nový návrh bude predložený budúci týždeň do medzirezortného pripomienkového konania a teda sa môže k nemu vyjadriť aj akademická obec. Upozornil, že bude potrebné urýchlené potvrdenie reforiem, ak navrhované prostriedky majú byť na vysoké školy v rámci plánu pripísané. Rektor Marek Števček sa tiež zaujímal, prečo ministerstvo

predložilo návrh novely vysokoškolského zákona len SRK a ŠRVŠ. Minister školstva potvrdil, že nejde o úmyselné vynechanie jednej z reprezentácií a ospravedlnil sa predsedovi RVŠ. Prezident SRK doplnil, že návrh novely zaslal partnerským akademickým organizáciám, ktorých predstavitel'ov aj pozval na dnešné zasadnutie a ktorí sú tu prítomní.

Rektor René Bílik vystúpil z poverenia prezídia Konzorcia U10. Uviedol, že zásadný pre členov konzorcia je princíp samosprávy a akademických slobôd. Predložený návrh v prípade prijatia zasiahne do samotného princípu akademickkej samosprávy. Nemajú informácie o autorovi návrhu, ale vysoké školy neboli začlenené do prípravy. Novela bude predstavovať radikálny zásah do činnosti vysokých škôl v čase prebiehajúceho hodnotenia kvality vzdelávania, vedy a výskumu. Ide o odklon od princípov samosprávy a k podnikovému riadeniu nominantmi štátu. Poruší sa tým politická neutralita orgánov vysokých škôl. Novela nie je ani v súlade so zákonom č. 269/2018 o zabezpečovaní kvality vysokoškolského vzdelávania a vyraduje študentov z procesov zabezpečovania kvality. Pre obsadzovanie funkčných miest sa budú vyžadovať len minimálne a štátom zadefinované kritériá. V mene ďalších 9 rektorov požiadal o možnosť uviesť do kritérií podmienku titulov prof. a doc. Návrhu vyčítal redukcii možnosti integrácie vysokých škôl zrušením inštitútu konzorcií, hoci aktuálne prebieha taká štúdia uskutočniteľnosti ako rozvojový projekt podporený ministerstvom. Požiadal o ponechanie inštitútu konzorcií v zákone. Ohľadne kreovania a kompetencií správnych rád na verejných vysokých školách označil navrhované nominačné princípy za nevhodné. Návrh totiž dáva do rúk ministra školstva neobmedzené právomoci a správne rady preberú kompetencie samosprávnych orgánov. Návrh umožní, že nielen voľba rektora, ale aj jeho pôsobenie sa môžu dostať do politického vplyvu. Dôležité si je uvedomiť aj strednodobý a dlhodobý dopad takých zmien v kontexte politického cyklu. V mene členov konzorcia vyjadril nesúhlas s návrhmi a prezentoval vôľu spolupracovať na novom návrhu, ale pri zachovaní princípu samosprávy.

V reakcii štátny tajomník Ľudovít Paulis žiadal diskutovať o konkrétnych legislatívnych návrhoch a nie o filozofii koncepcie zmien. Za autora návrhu novely označil ministerstvo, ktoré vychádza z odporúčaní Európskej komisie, zahraničných modelov napr. v Rakúsku a Severnom Porýnii-Vestfálsku a zahraničných odborných článkov. Aktuálnu podobu konzorcií nepovažuje za prijateľný model integrácie. Návrh kreovania a kompetencií správnych rád vychádza z uvedených odporúčaní a podľa neho korešponduje s prioritami SRK 2020 – 24. Upozornil, že SRK nepredložila návrh zákona, keď nastúpilo súčasné vedenie ministerstva. Ak SRK predloží konkrétne pripomienky k zákonu, ministerstvo sa nimi bude zaoberať. Minister školstva informoval, že podporuje spoluprácu vysokých škôl, ale so zahraničnými partnermi. Zdôraznil, že návrh novely nestiahne a vyzval na spoluprácu. Zároveň upozornil, že súčasný stav vysokých škôl chce meniť.

Rektor René Bílik potvrdil, že aj dnes sú v správnych radách verejných vysokých škôl politickí nominanti, ale rady majú iné právomoci. Navrhované zmeny označil za riskantný politický krok. Prezident SRK upozornil, že autonómia môže byť inštitucionálna a vtedy má organizačnú, finančnú, personálnu a akademickú zložku. Autonómia jednotlivca je akademickou slobodou vyučovať, robiť výskum a pod.

Rektor Roman Boča označil návrh novely za nedostatočne pripravený. Zároveň nesúhlasí s jeho predložením v krízovom čase, keď je potrebné spájať sily a odmietol, že sa ministerstvo stavia proti reprezentáciám. Ministerstvu vyčítal, že návrh novely nerieši ani jeden zo súčasných spoločenských potrieb. Najmä odliv 30 tis. slovenských študentov do zahraničia. Riešením by boli stabilizačné štipendiá. Vyčíta ministerstvu, že v rámci financovania nepodporuje proporcionálny rozvoj vysokých škôl. Naopak prináša rušenie autonómie, štátny dirigizmus a otvára možnosť korupčného správania.

Minister školstva nesúhlasí s takými výhradami. Informoval, že pre vysoké školy po nástupe zachránil veľké financie. Štátny tajomník opäť zdôraznil, že predložené zmeny sú naviazané na financie, o ktoré súťažia s inými rezortmi. Ministerstvo pod súčasným vedením pripravilo nástroj, aby študenti neodchádzali do zahraničia. Zdôraznil, že sa chcú venovať všetkým školám. Pripomenul, že SRK vo svojich prioritách hovorí o diverzifikácii vysokých škôl na základe ich poslania. Uviedol, že predložené návrhy sú v súlade s návrhmi reprezentácií z roku 2020.

Rektor Marek Števček v diskusii k návrhu novely očakával, že minister a štátny tajomník uvedú navrhované zmeny a zdôvodnia ich, pretože k návrhu novely nebola predložená dôvodová správa. Z toho potom vyplývajú aj nedorozumenia. Požiadal preto o vysvetlenie navrhovaných zmien. Upozornil však, že v kompetencii reprezentácií vysokých škôl nie je tvorba legislatívy. Legislatívnu iniciatívu má ministerstvo a poslanci Národnej rady SR. Jednotlivé univerzity nie sú ani povinne pripomienkujúce subjekty v rámci legislatívneho procesu, ale len reprezentácie vysokých škôl. Doplnil, že prišiel diskutovať o koncepcii zákona, ale tá zatiaľ nebola predložená. Akademická obec však musí poznať zámer ministerstva. Súhlasí, že zákon nerieši žiaden z existujúcich problémov vysokého školstva, medzi ktorými je najvýraznejší odliv študentov. V prípade kompetenčných zmien súhlasí s posilnením postavenia štatutára, ale nebude súhlasiť s návrhom, aby rektora vyberala správna rada zložená z nominantov štátu. Žiada deregulovať vnútorné mechanizmy riadenia a posilnenie samosprávneho princípu. Nesúhlasí s obmedzením autonómie vysokých škôl, predložený návrh likviduje akademickú samosprávu. Chce počuť dôvod, prečo sa to ide diať. Upozornil, že vysoké školy sú schopné sa riadiť samé a nesúhlasí s vytváraním opačného obrazu na verejnosti.

Minister školstva nebude nosiť dôvodovú správu, pretože diskusia nie je medzirezortným pripomienkovým konaním. Chce o návrhu voľne diskutovať. Upozornil, že študenti odchádzajú do zahraničia kvôli systému, ktorý tu je a nie kvôli ministerstvu. K autonómii financovania uviedol, že vysoké školy sa môžu financovať samé. Zaujíma ho ako prezieravo pracujú s verejnými zdrojmi. Uviedol, že niektoré vysoké školy nevedia fungovať na základe výkonnosti.

Štátny tajomník predstavil navrhované zmeny. Novela navrhuje presunúť evidenciu publikačnej činnosti a umeleckej činnosti do novely zákona č. 172/2005. Navrhuje sa skrátenie dĺžky externého štúdia a zosúladenie s denným štúdiom, čo označil za jeden z nástrojov zamedzenia odlivu študentov. Navrhnutý spôsob obsadzovania funkčných miest má otvoriť vysoké školy a podporiť ich internacionalizáciu, preto nebude podľa novely viazaný na akademické tituly. Návrh chce zjednodušiť terajšie komplikované riadenie vysokých škôl a bariéry medzi fakultami, s cieľom podporiť integritu univerzity. Návrh má ambíciu presunúť riadenie a kompetencie na univerzity, má zjednodušiť mechanizmus riadenia v rukách rektora. Zároveň chcú zvýšiť nároky na výber rektora. Správna rada má byť aktívnejšia pri riadení vysokých škôl. Na úrovni fakúlt vznikne zlúčením akademického senátu a vedeckej rady nový orgán s účasťou študentov, ale s obmedzenými kompetenciami. Ministerstvo v súčasnosti nepodporí princíp „*explain and comply*“ pri nastavovaní riadenia vysokých škôl. Ministerstvo vychádzalo najmä z analýz MESA 10 „To dá rozum“, peer review pod gesciou Európskej komisie a zahraničných odborných článkov, ktoré analyzovali zvýšenie zapojenia externého prostredia, centralizácie formálneho rozhodovania a posun od kolektívnej k individuálnej zodpovednosti. V súčasnosti je rektor, ktorého volí akademický senát menej nezávislý, ako by to bolo v prípade správnej rady.

Rektor Marek Števček upozornil, že vysoké školy nie sú na to, aby zarábali peniaze. Neprodukujú zisk, sú tu pre kultúru spoločnosti, vzdelanie, hodnotové ukotvenie. Vysoké školy si však dlhodobo musia zarábať ako podnikateľské subjekty na svoj bazálny chod. Zo štátneho

rozpočtu nedostávajú prostriedky na pokrytie základného chodu. Súhlasí, že niektoré návrhy sú rozumné, ale žiada širšiu diskusiu. Upozornil, že porovnávať podmienky, v ktorých pôsobia slovenské vysoké školy s rakúskymi, či vyspelou západnou Európou, nie je vhodné. Prezident SRK doplnil, že Slovenská republika min. od roku 1990 deklaruje, že chce byť vzdelanostnou ekonomikou, ale výška financovania vysokého školstva tomu nezodpovedá.

Rektor Pavol Sovák víta snahu ministerstva riešiť problémy komplexne. Považuje za dobré, že sa riešia aj podmienky vedy a výskumu. Uviedol, že spolupráca formou konzorcií môže pokračovať, aj keď nebude špecifikovaná vo vysokoškolskom zákone. Súhlasí s tvrdením, že vysoké školy a ani ich reprezentácie nie sú tu na tvorenie legislatívy, ale aby prichádzali s návrhmi. V prvom kroku uviedol, že je potrebné diverzifikovať vysoké školy, aby študenti videli zmeny. Následne do roka nastaviť zmeny financovania. Aktuálne nie je potrebné riešiť akademické senáty. V súčasnosti sú najdôležitejší študenti. Potrebné sú zmeny, ktoré zastavia klesajúce počty študentov, ich odliv a pod. Upozornil na časový sklz pri tvorbe zákona, ak majú jeho ustanovenia byť platné od 1. septembra a vysoké školy musia mať hotové štatúty a ďalšie vnútorné predpisy. Dnes očakáva diskusiu o základných princípoch. Zároveň poprosil o rešpektovanie hlasu a návrhov akademickej obce. Zdôraznil, že je potrebné zabrániť politickému vplyvu na vysokých školách. Opätovne zdôraznil požiadavku hierarchizácie univerzít, nastavenie rebríčka v súlade s dlhodobým zámerom ministerstva školstva.

Štátny tajomník súhlasí, že diverzifikácia je dôležitá a podľa neho ju návrh podporuje. Ministerstvo chce, aby všetky vysoké školy ukázali svoju kvalitu v novom prostredí. Zároveň chce podporiť koncentráciu ľudských zdrojov a kapacít.

Rektor Stanislav Kmeť by tiež uvítal diferenciáciu vysokých škôl, ktorú označil za spojenú nádobu riešenia odlivu študentov. Žiada uviesť cieľovú funkciu zmien. Správna rada sa v navrhovanej podobe bude dať ľahko politicky zneužiť. Poďakoval sa, že sa ministerstvo pustilo do radikálnej zmeny vysokoškolského zákona. O zmenách vraj už vedia nemeckí partneri. Podporuje návrhy na posilnenie univerzitnej integrity a riadenia. Mnohé fakulty totiž odmietajú inter-disciplinárnu spoluprácu. Konkrétne upozornil na problém párneho počtu členov správnej rady.

Rektor René Bílik upozornil na nebezpečenstvo priameho politického vplyvu na vysoké školy a na skúsenosť Trnavskej univerzity v Trnave s politickou mocou v roku 1995. Prezident SRK upozornil, že politické vplyvy sú aj na rakúskych univerzitách cez univerzitné rady.

Rektor Jozef Habánik vyjadril nesúhlas s obmedzením samosprávy. Podľa návrhu sa má rektor zodpovedať vedľajšiemu orgánu - správnej rade. Komu sa bude zodpovedať správna rada? SRK sa vždy seriózne zaoberala návrhmi legislatívnych zmien, ktoré jej predložil minister. Súčasnú diskusiu však označil za málo participatívnu. Navrhol vytvoriť pracovnú skupinu za účasti reprezentácií, ktorá sa pozrie na existujúci návrh alebo predloží nové znenie zákona. Žiada, aby SRK nebola tlačaná do časovej tiesne. Ohľadne zahraničných modelov upozornil, že v nich častokrát sedia donori vysokých škôl a preto majú právo hovoriť do riadenia. Primárnou úlohou rektorov nie je tvorba zisku, ale majú naplňať poslanie vysokej školy a zodpovedať sa, či toto poslanie škola naplňa. Požiadaval korigovať súčasný systém a nie ho násilne meniť.

Rektor Marek Števček ocenil, že minister a štátny tajomník prišli na SRK diskutovať. Vyzval k oddeleniu reformy vnútorného riadenia univerzít a vnútornej integrácie od samosprávy. Upozornil tiež na rozdielne potreby väčších univerzít ako sú Univerzita Komenského v Bratislave („UK“) a Slovenská technická univerzita v Bratislave („STU“) od menších univerzít, z ktorých niektoré nemajú fakulty. Akademický senát (väčšie univerzity) alebo akademická obec (menšie univerzity) by mali ďalej voliť rektora. Správna rada má byť orgánom verejnej kontroly rektora a senátu. Navrhuje ju premenovať na dozornú radu. Mohla

by mať kompetenciu navrhovať odvolanie rektora. Čím silnejšie postavenie bude mať rektor, tým silnejšiu legitimitu musí mať na odvolanie. Navrhol zväziť novelizáciu správneho zákona, aby o platnosti odvolania rozhodovali sudy. Teraz je rektor závislý od akademického senátu. Podľa novely by bol závislý od politického zloženia správnej rady, resp. od ministra.

Rektor Jozef Jandačka uviedol, že v zákone je veľa ustanovení, ktorým je potrebné sa venovať. Najväčší je vplyv správnej rady na chod univerzity, ale rieši sa na základe skúseností na STU. Navrhol ponechať súčasnú kompetenciu voľby na akademickom senáte s úpravami. Napríklad v konkrétnych prípadoch môže správna rada vysloviť veto. V prípade vedecko-pedagogických rád fakúlt kvituje špecifikáciu jeho členov (prof. a doc.) a navrhuje, aby sa ustanovenie zrkadlovo aplikovalo aj v akademických senátoch univerzít. Navrhol obmedzenie počtu senátorov z radov študentov, ktorí sú ľahko manipulovateľní. Študenti by mali mať možnosť zasahovať len do diania súvisiaceho s kvalitou. K zloženiu správnej rady navrhol opačné garde, aby minister navrhoval 8 kandidátov akademickému senátu, ktorý si vyberie 4. Žiadal aj jasné zadefinovanie kompetencií správnej rady, aby nekonala proti akademickému senátu. Aby bola nastavená prípadná blokácia, keby chcelo politické zoskupenie robiť zlomy.

Rektor Samuel Abrahám označil univerzity za konzervatívne inštitúcie, ktoré sa bránia reforme. Väčšina diskusií na SRK sa podľa neho týka financovania. Pre neho osobne je najdôležitejší študent. Upozornil, že 30 tisíc slovenských študentov v zahraničí môže prilákať domov stabilizačné štipendium. Je potrebné sa pozrieť na reformu a odpovedať, čo ňou získa študent. Požiadal ministra, aby sa zasadil o skorý návrat k prezenčnej výučbe a za očkovanie vysokoškolských pedagógov. Prezident SRK upozornil, že všetky aktivity SRK smerujú k študentom. Vysoké školy sú tu pre študentov.

Rektorka Edita Hekelová nezavrhuje všetky predložené zmeny, ale niektoré návrhy by mali byť prehodnotené. Ohľadne voľby rektora odporúčila, aby akademický senát navrhoval správnej rade kandidátov a tá mala možnosť ich schváliť alebo odmietnuť, ako je to v prípade súkromných vysokých škôl. Súhlasí, aby akademický senát nemal kompetenciu schvaľovať prorektorov a rektor mal tak možnosť výberu vlastného tímu.

Rektor Miroslav Fikar uviedol, že zmeny možno trochu znížia počty odchádzajúcich študentov. Ale novela nerieši najväčší problém, ktorým je nezáujem politikov/štátu o školstvo. Školstvo nikdy nebolo skutočnou prioritou a tomu zodpovedá aj jeho financovanie. Aj súčasný rozpočet verejných vysokých škôl ich len oddľahuje od zahraničných. Tento problém je potrebné riešiť. V prípade väčších univerzít návrh môže zlepšiť riadenie, ale v prípade menších škôl sú iné procesy. Žiada zachovanie akademickej samosprávy a rovnováhu medzi kompetenciami a zodpovednosťou jednotlivých orgánov.

Rektorka Klaudia Halászová uvítala snahu o zmeny, ktoré už museli prísť. Vysoké školy sú pred inštitucionálnou a programovou akreditáciou a teda potrebujú centralizovať riadiace procesy. Navrhla jasne zadefinovať počet a zloženie správnej rady. Nepovažuje za zásadné, či rektora bude voliť akademický senát alebo správna rada. Na školách sú aj negatívne skúsenosti s akademickými senátmi. Obštrukcie, nezáujem a neochota podporiť zmeny, ktoré môžu zvýšiť kvalitu v orgánoch akademickej samosprávy na viacerých úrovniach sú problémy, ktorým rektori čelia. Akademický senát dnes rektorovi nepomáha, len schvaľuje alebo neschvaľuje. Dobrí členovia správnej rady viac pomáhajú vysokej škole. Aj pôsobenie študentov v akademických senátoch by bolo vhodné korigovať. Súhlasí, že je potrebné riešiť aj financovanie vysokých škôl, napr. projektov a pod. Diverzifikácia by sa mala udiť na základe výsledkov a po ukončení celého cyklu hodnotenia kvality vzdelávania a tvorivej činnosti. V tomto smere bude potrebné upraviť intenzitu tvorivej činnosti na človeka a odstrániť prípady, keď jedna osoba sedí na troch stoličkách. Zriadenie vedecko-pedagogických rád fakúlt by mali

dekani uvítať, pretože to podporuje procesy zabezpečovania kvality v súčasnom nastavení štandardov. Dodala, že spolupráca medzi školami prebieha bez ohľadu na konzorciá.

Rektor Tomáš Lengyelfalussy uvítal návrh skrátenia externého štúdia, ale v prípade doktorandského štúdia externou formou navrhol nelimitovať ho počtom 48 kreditov za akademický rok. Nemá výhrady voči možnosti uzatvoriť výkonnostnú zmluvu medzi ministerstvom a súkromnou vysokou školou. Odporúča však prediskutovať s predsedom výkonnej rady Slovenskej akreditačnej agentúry pre vysoké školstvo, čo bude agentúra vyžadovať.

Prezident SRK zhrnul diskusiu, viaceré výstupy boli kritické, niektoré aj pozitívne. Ponúkol ministerstvu spoluprácu SRK na dopracovanie návrhu. Následne požiadal predsedov partnerských akademických organizácií, aby sa vyjadrili.

Predseda RVŠ Martin Putala potvrdil, že RVŠ nesúhlasí s obmedzením samosprávy aj z dôvodu prebiehajúceho zabezpečovania kvality. Potvrdil záujem participovať na spoločnom stanovisku reprezentácií ako aj vlastné vyjadrenie RVŠ. Pluralitu názorov a demokraciu označil za najväčší prínos ponovembrových zmien vo vysokoškolskom prostredí. Návrh novely zákona v tejto podobe označil za neprijateľný pre RVŠ.

Predseda ŠRVŠ Filip Šuran potvrdil, že podľa študentov zákon komplexne nerieši problém odlivu. Zmeny v riadení môžu pomôcť kvalite, ale pre študentov sú podstatné štipendiá, ubytovanie. Návrhu vyčíta vylúčenie študentov z hodnotenia vzdelávacej činnosti. Nesúhlasí, že podľa návrhu minister bez konzultácie s reprezentáciami bude môcť obmedziť samosprávnú pôsobnosť orgánov verejnej vysokej školy. Navrhol spoločnú diskusiu o návrhu zmien.

Predsedníčka Klubu dekanov Jarmila Kmet'ová prezentovala stanovisko klubu. Navrhuje účasť zástupcov dekanov v pracovnej skupine, ktorá by pracovala na návrhu zákona. Diverzifikácia by mala prebehnúť nie na základe zákona, ale prostredníctvom metodiky financovania po ukončení hodnotiaceho cyklu. Bude rozhodnutím agentúry na základe hodnotenia, aké stupne vysokoškolského vzdelávania bude môcť ktorá vysoká škola ponúkať. Špičkové univerzity by mali mať navýšené financovanie aj z grantových schém. Zamerala sa na negatívne vyjadrenia z akademickej obce, ktoré krivia obraz o vysokých školách na verejnosti. Ale odliv študentov je dôsledkom viacerých dôvodov, nielen obrazu o vysokých školách. Potrebná je diskusia nielen o voľbe rektora, ale aj dekana. Upozorňuje na fungovanie akademických senátov aj na fakultnej úrovni. Sú prípady, kedy rektorom/dekanom chýbajú manažérske zručnosti

Predsedníčka ADS Katarína Rentková vyjadrila súhlas s predrečníkmi.

Štátny tajomník uvítal posun v diskusii na vecnú úroveň. Potvrdil, že viaceré návrhy na vylepšenie si poznačil. Predovšetkým má záujem ošetriť, aby správne rady neboli korumpovateľné. Zaujímavá je kombinácia voľby rektora akademickým senátom a správnu radou. Návrh cenzu pre členov akademického senátu a úprava zloženia aj v prípade študentov. Prehodnotia aj hlasovanie študentov vo vedecko-pedagogických radách fakúlt.

Prezident SRK vyjadril nádej, že dnešná diskusia je začiatkom a nie poslednou k návrhu legislatívnych zmien. Rozlúčil sa v mene členov SRK so štátnym tajomníkom, ktorý odišiel na ďalšie rokovanie.

Minister školstva uznal, že rektorov môže vyrušovať netradičný postup ministerstva, ktoré sa ponáhľa s novelou, kvôli ďalším súvislostiam. Informoval, že do konca týždňa ministerstvo predloží zoznam zmien v novele.

Prezident SRK sa poďakoval ministrovi za korektný prístup z jeho strany a zopakoval záujem SRK participovať na procese. Následne sa rozlúčil s ministrom školstva a všetkými hosťami. Prezident SRK vyhlásil prestávku, po ktorej rokovanie SRK pokračovalo.

Po prestávke bolo na zasadnutí prítomných 21 členov prezenčne a 6 členovia dištančne, spolu 27 členov SRK.

Prezident SRK vyzval členov SRK k jednotnému postupu a požiadal rektora Mareka Števčeka, aby informoval o navrhovaných uzneseniach týkajúcich sa návrhu Plánu obnovy a novely vysokoškolského zákona. Rektor Marek Števček ocenil konštruktívnosť posledných týždňov a ochotu zaujať spoločný postoj. Navrhol radikálne sa ohraďiť voči zverejnenému Plánu obnovy, ktorý je spojenou nádobou s reformou vysokých škôl. 200 mil. eur je nízky objem na potrebné zmeny a ani 100 % navýšenie nie je dostatočné.

Návrh uznesenia k Plánu obnovy

- I. SRK zásadne nesúhlasí s mediálne prezentovaným návrhom MF SR na prerozdelenie prostriedkov v rámci „Plánu obnovy“ v časti „Vzdelávanie“. Sumu, vyčlenenú na hĺbkové reformy vysokého školstva v navrhovanom objeme približne 200 miliónov eur, považuje SRK za kriticky nedostatočnú a z hľadiska investičných stimulov do rozvoja vysokého školstva za demotivujúcu.
- II. SRK vyzýva ministra školstva Branislava Gröhlinga, aby sa zasadil za významné navýšenie objemu financií vyčlenených pre oblasť vysokého školstva z „Plánu obnovy“.
- III. Bez razantného navýšenia týchto financií sa slovenské vysoké školstvo ocitne v ešte väčšej izolácii v porovnaní s významnými vysokými školami v zahraničí, čím sa prehĺbi odliv talentovaných slovenských študentov a mladých vedcov do zahraničia. Zároveň platí, že zvyšovanie financií z európskych zdrojov by nemalo sprevádzať znižovanie zo štátneho rozpočtu.
- IV. Využitie prostriedkov z „Plánu obnovy“ považuje SRK za poslednú reálnu šancu zvrátiť negatívnu trajektóriu, na ktorej sa slovenské vysoké školstvo v ostatných desaťročiach ocitlo z viacerých dôvodov ako len deklarovaná politická podpora vysokoškolskému vzdelaniu a výskumu, negatívnym marketingom, dôsledkom čoho je kritická finančná poddimenzovanosť personálnej i materiálnej infraštruktúry vysokých škôl.

V diskusii vystúpili: prof. Ing. Roman Boča, DrSc., doc. Ing. Jozef Habánik, PhD., prof. JUDr. Marek Števček, PhD., prof. RNDr. Pavol Sovák, CSc. a Dr. h. c. prof. Ing. Rudolf Kropil, PhD.

Návrh uznesenia bol upravený podľa diskusie a návrhov členov SRK. Následne dal prezident SRK hlasovať o upravenom návrhu uznesenia k Plánu obnovy.

- Návrh uznesenia k Plánu obnovy bol schválený jednomyseľne.

Uznesenie SRK k Plánu obnovy

- I. ***SRK zásadne nesúhlasí s mediálne prezentovaným návrhom MF SR na prerozdelenie prostriedkov v rámci „Plánu obnovy“ v časti „Vzdelávanie“. Sumu, vyčlenenú na hĺbkové reformy vysokého školstva v navrhovanom objeme približne 200 miliónov eur, považuje SRK za kriticky nedostatočnú a z hľadiska investičných stimulov do rozvoja vysokého školstva za demotivujúcu.***
- II. *SRK vyzýva predsedu vlády SR Igora Matoviča a ministra školstva Branislava Gröhlinga, aby sa zasadili za významné navýšenie objemu financií vyčlenených pre oblasť vysokého školstva z „Plánu obnovy“.*

- III. *Bez razantného navýšenia týchto financií sa slovenské vysoké školstvo ocitne v ešte väčšej izolácii v porovnaní s významnými vysokými školami v zahraničí, čím sa prehĺbi odliv talentovaných slovenských študentov a mladých vedcov do zahraničia. Zároveň platí, že zvyšovanie financií z európskych zdrojov by nemalo sprevádzať znižovanie zdrojov zo štátneho rozpočtu.*
- IV. *Využitie prostriedkov z „Plánu obnovy“ považuje SRK za poslednú reálnu šancu zvrátiť negatívnu trajektóriu, na ktorej sa slovenské vysoké školstvo v ostatných desaťročiach ocitlo. Dôvodmi sú napríklad často len deklarovaná politická podpora vysokoškolskému vzdelaniu a výskumu, negatívny marketing a kritická finančná poddimenzovanosť personálnej i materiálnej infraštruktúry vysokých škôl.*
-

Rector Marek Števček predložil návrh uznesenia SRK k novele vysokoškolského zákona v nasledujúcom znení:

- I. **SRK principiálne nesúhlasí s novelou zákona o vysokých školách v súčasnej podobe. Táto právna úprava síce obsahuje aj viaceré parciálne dobré námety a riešenia, avšak ako celok nerieši kľúčové problémy slovenského vysokého školstva. Je vyjadrením pretrvávajúcej nedôvery vo vysoké školy a snahy o ich zošňurovanie a kontrolu.**
- II. SRK vyzýva predkladateľa, Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky, aby materiál v predloženej podobe a v tomto období nezaradilo do legislatívneho procesu. V konštruktívnom dialógu, ku ktorému sa týmto SRK zaväzuje, prispeje SRK k hľadaniu efektívnych a optimálnych riešení zásadných problémov slovenského vysokého školstva.
- III. SRK považuje princíp inštitucionálnej autonómie vysokých škôl a z toho plynúcu legislatívnu deregulácie vnútorných mechanizmov vysokých škôl za základný stavebný kameň akejkoľvek budúcej právnej úpravy. Snahy o obmedzenie tohto princípu, ktoré sú jasne badateľné v predloženej novele zákona o vysokých školách, považuje SRK za škodlivé, nebezpečné, a neprijateľné a v rozpore s moderným definovaním „univerzity“ ako samosprávnej inštitúcie, ako to deklarujú Magna Charta Universitatum, odporúčania Európskej asociácie univerzít a nedávne Rímske komuniké, v ktorom sa ministri zodpovední za vysoké školstvo zaviazali podporovať inštitucionálnu autonómiu, akademickú slobodu a integritu, účasť študentov a zamestnancov na riadení vysokých škôl. .
- IV. SRK podporuje urgentné prijatie nového zákona o vysokých školách, ktorý by riešil zásadné problémy v tomto doteraz zaznávanom segmente spoločenskej normativity (legislatívy). Takáto právna úprava sa však dá docieliť iba efektívnym a slušným dialógom rezortného ministerstva so zákonnými reprezentáciami vysokých škôl a so širokou akademickou obcou. Na tento dialóg sme pripravení, a týmto vyhlásením naň kompetentné orgány vyzývame. Musíme totiž konštatovať, že takýto dialóg doteraz začatý nebol. SRK ponúka pre finálnu verziu moderného proeurópskeho koncipovaného zákona svoju expertízu a odborné kapacity a vyzýva ministerstvo k väčšej dôvere vo vysoké školy, ktoré nesú zodpovednosť za svoje aktivity.

V diskusii vystúpili: prof. RNDr. Libor Vozár, CSc., Dr. h. c. prof. PhDr. Peter Kónya, PhD., prof. Ing. Ferdinand Daňo, PhD., doc. Samuel Abrahám, PhD., Dr. h. c. prof. Ing. Rudolf Kropil, PhD., doc. Ing. Vladimír Hiadlovský, PhD., prof. RNDr. Pavol Sovák, CSc., Dr. h. c. doc. PaedDr. Marek Storoška, PhD., prof. Ing. Roman Boča, DrSc., prof. MUDr. Peter Šimko, CSc. prof. JUDr. Marek Števček, PhD., doc. Ing. Jozef Habánik, PhD.

Návrh uznesenia bol upravený podľa diskusie a návrhov členov SRK. Následne dal prezident SRK hlasovať o upravenom návrhu uznesenia k novele vysokoškolského zákona.

- Návrh uznesenia k novele vysokoškolského zákona bol schválený jednomyseľne.

Uznesenie SRK k novele vysokoškolského zákona:

- I. ***SRK principiálne nesúhlasí s návrhom novely zákona o vysokých školách v predloženej podobe. Táto právna úprava síce obsahuje aj viaceré dobré námety a riešenia, avšak ako celok nerieši kľúčové problémy slovenského vysokého školstva. Je vyjadrením pretrvávajúcej nedôvery vo vysoké školy a snahy o ich ovládnutie a podriadenie štátu.***
 - II. *SRK vyzýva predkladateľa, Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky, aby materiál v tomto období nezaradil do legislatívneho procesu. V konštruktívnom dialógu, ku ktorému sa týmto SRK zaväzuje, prispeje SRK k hľadaniu efektívnych a optimálnych riešení zásadných problémov slovenského vysokého školstva.*
 - III. *SRK považuje princíp inštitucionálnej autonómie vysokých škôl, princíp akademickej samosprávy a z nich plynúci princíp legislatívnej deregulácie vnútorných mechanizmov vysokých škôl za základný stavebný kameň akejkoľvek budúcej právnej úpravy. Snahy o obmedzenie týchto princípov, ktoré sú jasne badateľné v predloženej novele zákona o vysokých školách, považuje SRK za škodlivé, nebezpečné, neprijateľné. Sú v rozpore s moderným definovaním „univerzity“ ako samosprávnej inštitúcie, ako to deklarujú Magna Charta Universitatum, odporúčania Európskej asociácie univerzít a nedávne Rímske komuniké, v ktorom sa ministri zodpovední za vysoké školstvo zaviazali podporovať inštitucionálnu autonómiu, akademicкую slobodu a integritu, účasť študentov a zamestnancov na riadení vysokých škôl.*
 - IV. *SRK podporuje urgentné prijatie nového zákona o vysokých školách, ktorý by riešil zásadné problémy v tomto doteraz zaznávanom segmente spoločenskej normativity. Takáto právna úprava sa však dá docieľiť iba efektívnym a slušným dialógom rezortného ministerstva so zákonnými reprezentáciami vysokých škôl a so širokou akademicou obcou. Na tento dialóg sme pripravení, a týmto vyhlásením naň kompetentné orgány vyzývame. Konštatujeme, že takýto dialóg doteraz začatý nebol. SRK ponúka pre finálnu verziu moderného proeurópsky koncipovaného zákona svoju expertízu a odborné kapacity a vyzýva ministerstvo k väčšej dôvere vo vysoké školy, ktoré nesú zodpovednosť za svoje aktivity.*
-

Prezident SRK predložil návrh uznesenia SRK k návratu k prezenčnej metóde výučby na vysokých školách v nasledujúcom znení:

V záujme skorého návratu k prezenčnej výučbe na vysokých školách žiada SRK zaradiť vysokoškolských pedagógov a ďalších zamestnancov do zoznamu osôb kritickej infraštruktúry pre prednostné očkovanie proti COVID-19. Už dnes je umožnené (vďaka výnimke) realizovať výučbu študentov končiacich ročníkov prezenčne, avšak vysokoškolskí pedagógovia a ďalší zamestnanci, ak nedosiahli vek 75 rokov, sa nemôžu nechať zaočkovať. Ak má byť letný semester 2020/2021 riadne ukončený, študenti majú ukončiť experimentálnu časť záverečných prác v laboratóriách a majú absolvovať záverečné skúšky, bude potrebné prednostné očkovanie zamestnancov vysokých škôl.

V diskusii vystúpili: prof. JUDr. Marek Števček, PhD., Dr. h. c. prof. Ing. Rudolf Kropil, PhD., prof. PaedDr. René Bílik, CSc., Dr. h. c. mult. prof. MVDr. Jana Mojžišová, PhD., doc. Samuel Abrahám, PhD., Dr. h. c. doc. PaedDr. Marek Storoška, PhD., doc. Ing. Vladimír Hiadlovský, PhD., prof. MUDr. Peter Šimko, CSc., prof. RNDr. Pavol Sovák, CSc.,

Niektorí diskutujúci navrhovali odsunúť hlasovanie o uznesení na neskôr formou per rollam a nezverejňovať ho spolu s už schválenými uzneseniami, aby sa neoslabil záujem o ne. Ďalší zdôraznili vysokú aktuálnosť problému a potrebu vyslať signál, že očkovanie vysokoškolských zamestnancov musí byť začaté čím skôr. Členovia SRK aklamačne podporili návrh prezidenta SRK pripraviť tlačovú správu k prvému a druhému uzneseniu a jej dnešné zverejnenie a osobitne tlačovú správu k tretiemu uzneseniu, ktoré by bolo medializované nasledujúci deň. V takom prípade členovia SRK súhlasili s hlasovaním o návrhu uznesenia. Prezident SRK dal hlasovať o upravenom návrhu k návratu k prezenčnej výučbe na vysokých školách.

- Návrh uznesenia k návratu k prezenčnej metóde výučby na vysokých školách bol schválený jednomyselne.

Uznesenie SRK k návratu k prezenčnej metóde výučby na vysokých školách

V záujme skorého návratu k prezenčnej výučbe na vysokých školách žiada SRK zaradiť vysokoškolských pedagógov a ďalších zamestnancov do zoznamu osôb kritickej infraštruktúry pre prednostné očkovanie proti COVID-19. Ak má byť letný semester 2020/2021 riadne ukončený (záverečné práce, štátne skúšky, obhajoby dizertačných prác a pod.), bude potrebné prednostné očkovanie zamestnancov vysokých škôl.

Prezident SRK následne ukončil 97. zasadnutie SRK s aklamačným súhlasom členov SRK z dôvodu časovej tiesne. Termín a miesto ďalšieho zasadnutia SRK budú oznámené ad hoc.

V Bratislave 23. februára 2021

Zapísala: Mgr. Mária Čikešová, PhD.

Schválil:

Dr. h. c. prof. Ing. Rudolf Kropil, PhD.
prezident Slovenskej rektorskej konferencie

Overil:

Dr. h. c. prof. h. c. prof. Ing. Stanislav Kmet', DrSc.

Overil:

prof. MgA. Ing. Michal Murin, ArtD.

Uznesenia prijaté na 97. zasadnutí SRK, ktoré sa konalo dňa 23. 2. 2021 v Bratislave

K Plánu obnovy:

- V. **SRK zásadne nesúhlasí s mediálne prezentovaným návrhom MF SR na prerozdelenie prostriedkov v rámci „Plánu obnovy“ v časti „Vzdelávanie“. Sumu, vyčlenenú na hĺbkové reformy vysokého školstva v navrhovanom objeme približne 200 miliónov eur, považuje SRK za kriticky nedostatočnú a z hľadiska investičných stimulov do rozvoja vysokého školstva za demotivujúcu.**
- VI. SRK vyzýva predsedu vlády SR Igora Matoviča a ministra školstva Branislava Gröhlunga, aby sa zasadili za významné navýšenie objemu financií vyčlenených pre oblasť vysokého školstva z „Plánu obnovy“.
- VII. Bez razantného navýšenia týchto financií sa slovenské vysoké školstvo ocitne v ešte väčšej izolácii v porovnaní s významnými vysokými školami v zahraničí, čím sa prehĺbi odliv talentovaných slovenských študentov a mladých vedcov do zahraničia. **Zároveň platí, že zvyšovanie financií z európskych zdrojov by nemalo sprevádzať znížovanie zdrojov zo štátneho rozpočtu.**
- VIII. Využitie prostriedkov z „Plánu obnovy“ považuje SRK za poslednú reálnu šancu zvrátiť negatívnu trajektóriu, na ktorej sa slovenské vysoké školstvo v ostatných desaťročiach ocitlo. Dôvodmi sú napríklad často len deklarovaná politická podpora vysokoškolskému vzdelaniu a výskumu, negatívny marketing a kritická finančná poddimenzovanosť personálnej i materiálnej infraštruktúry vysokých škôl.

K novele vysokoškolského zákona:

- V. **SRK principiálne nesúhlasí s návrhom novely zákona o vysokých školách v predloženej podobe. Táto právna úprava síce obsahuje aj viaceré dobré námety a riešenia, avšak ako celok nerieši kľúčové problémy slovenského vysokého školstva. Je vyjadrením pretrvávajúcej nedôvery vo vysoké školy a snahy o ich ovládnutie a podriadenie štátu.**
- VI. SRK vyzýva predkladateľa, Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky, aby materiál v tomto období nezaradil do legislatívneho procesu. V konštruktívnom dialógu, ku ktorému sa týmto SRK zaväzuje, prispeje SRK k hľadaniu efektívnych a optimálnych riešení zásadných problémov slovenského vysokého školstva.
- VII. SRK považuje princíp inštitucionálnej autonómie vysokých škôl, princíp akademickej samosprávy a z nich plynúci princíp legislatívnej deregulácie vnútorných mechanizmov vysokých škôl za základný stavebný kameň akejkoľvek budúcej právnej úpravy. Snahy o obmedzenie týchto princípov, ktoré sú jasne badateľné v predloženej novele zákona o vysokých školách, považuje SRK za škodlivé, nebezpečné, neprijateľné. Sú v rozpore s moderným definovaním „univerzity“ ako samosprávnej inštitúcie, ako to deklarujú Magna Charta Universitatum, odporúčania Európskej asociácie univerzít a nedávne Rímske komuniké, v ktorom sa ministri zodpovední za vysoké školstvo zaviazali podporovať inštitucionálnu autonómiu, akademickú slobodu a integritu, účasť študentov a zamestnancov na riadení vysokých škôl.

VIII. SRK podporuje urgentné prijatie nového zákona o vysokých školách, ktorý by riešil zásadné problémy v tomto doteraz zaznávanom segmente spoločenskej normativity. Takáto právna úprava sa však dá docieľiť iba efektívnym a slušným dialógom rezortného ministerstva so zákonnými reprezentáciami vysokých škôl a so širokou akademickou obcou. Na tento dialóg sme pripravení, a týmto vyhlásením naň kompetentné orgány vyzývame. Konštatujeme, že takýto dialóg doteraz začatý nebol. SRK ponúka pre finálnu verziu moderného proeurópsky koncipovaného zákona svoju expertízu a odborné kapacity a vyzýva ministerstvo k väčšej dôvere vo vysoké školy, ktoré nesú zodpovednosť za svoje aktivity.

K návratu k prezenčnej metóde výučby na vysokých školách

V záujme skorého návratu k prezenčnej výučbe na vysokých školách žiada SRK zaradiť vysokoškolských pedagógov a ďalších zamestnancov do zoznamu osôb kritickej infraštruktúry pre prednostné očkovanie proti COVID-19. Ak má byť letný semester 2020/2021 riadne ukončený (záverečné práce, štátne skúšky, obhajoby dizertačných prác a pod.), bude potrebné prednostné očkovanie zamestnancov vysokých škôl.